

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра політичних наук і права

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення практичних занять та організації самостійної й
індивідуальної роботи з навчальної дисципліни
«ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА КОНСАЛТИНГ»**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
ОПП «Політологія. Українські та європейські політичні студії»
спеціальності 052 «Політологія»

Розробник: кандидат політичних наук,
доцент, доцент кафедри політичних
наук і права Проноза І. І.

Одеса – 2024

УДК 327.1: 658.89

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського (протокол № 5 від 31.10.2024 року)*

Рецензенти:

Кокорєв О. В. – доктор політичних наук, завідувач кафедри міжнародних відносин, супільніх комунікацій та ІТ-права Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку.

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Проноза І. І. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Політичний аналіз та консалтинг» [для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» ОПП «Політологія. Українські та європейські політичні студії» спеціальності 052 «Політологія】. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. 55 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Політичний аналіз та консалтинг» містять навчально-тематичний план практичних занять, завдання до практичних занять, питання для обговорювання, закріплення й перевірки знань здобувачів, питання та завдання для самостійного опрацювання певної частини курсу, творчо-аналітичні завдання, приблизну тематику індивідуальних навчально-дослідних завдань та методичні рекомендації щодо їх виконання, тестові завдання, питання до екзамену, а також систему оцінювання щодо форм поточного та підсумкового контролю з поясненнями, список рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	9
РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	13
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ	38
ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ	42
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ	45
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	53

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації укладені відповідно до ОПП «Політологія. Українські та європейські політичні студії» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» ОПП «Політологія. Українські та європейські політичні студії» спеціальності 052 «Політологія».

У рекомендаціях висвітлені основні завдання щодо практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи здобувачів зазначеного профілю відповідно до сучасних тенденцій освітньо-наукового процесу в закладі вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Політичний аналіз та консалтинг» є обов'язковою дисципліною для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія». «Політичний аналіз та консалтинг» як наука та навчальна дисципліна займає важливе місце в системі політичних наук. Вивчення цієї дисципліни надає здобувачам необхідні знання про методи та інструменти аналізу політичних процесів, а також про практики консалтингу, які є ключовими для успішної діяльності в політичній сфері.

Завдяки її вивченню студенти отримують ґрунтовні знання про механізми політичного аналізу, розуміння політичних ризиків, управління репутацією та стратегічне планування в політиці. Це формує у майбутніх фахівців систему цілісних знань, що стосуються як теоретичних, так і практичних аспектів політичного консалтингу, які є актуальними для сучасного політичного життя, сприяючи розвитку їх аналітичних навичок і підготовці до професійної діяльності в умовах динамічного політичного середовища.

Мета навчальної дисципліни: надання здобувачам комплексних знань про теоретико-практичні засади політичного аналізу та консалтингу, з метою формування навичок для проведення критичного аналізу політичних процесів. Це включає розробку стратегічних планів дій і тактичне забезпечення

досягнення цілей, а також протидію таким негативним явищам у політичному процесі, як фальсифікація виборів, використання адміністративного ресурсу та застосування «брудних» технологій з боку конкурентів. Курс спрямований на засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок, які дозволять їм надавати кваліфіковані консультації підприємствам, організаціям, установам та окремим суб'єктам, що беруть участь у політичних процесах.

Реалізація мети забезпечує досягнення результатів навчання за програмою дисципліни завдяки відповідному навчальному змісту.

Очікуванні програмні результати навчання:

ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПРН 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПРН 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПРН 12. Аналізувати актуальні проблеми та прогнозувати перспективні і ризиковані шляхи європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Очікувані результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- сутність, зміст і методи політичного аналізу.
- основні підходи до політичного консалтингу та його функції.
- стратегії та тактики політичного консалтингу в умовах сучасних викликів.
- методи оцінки політичних ризиків та інструменти їх мінімізації.
- особливості політичних комунікацій у кризових ситуаціях.
- роль і значення політичних технологій у виборчих кампаніях.
- принципи використання великих даних (big data) у політичному аналізі.
- етичні аспекти політичного консалтингу.
- законодавчі та регуляторні норми політичної діяльності.
- новітні технології та інструменти в сфері політичного консалтингу.

уміти:

- проводити якісний аналіз політичних процесів та прогнозувати їх розвиток.
- розробляти стратегії політичних кампаній та консалтингові плани.
- використовувати інноваційні методи та технології в політичному консалтингу.
- ефективно оцінювати політичні ризики та пропонувати рішення для їх мінімізації.
- застосовувати інструменти аналізу великих даних для політичного аналізу.
- надавати рекомендації та консультації для політичних акторів у виборчих кампаніях.
- організовувати та координувати політичні комунікації в умовах кризових ситуацій.
- оцінювати правові аспекти політичної діяльності та консультувати щодо їх дотримання.

- протидіяти використанню «брудних» політичних технологій та фальсифікаціям виборчого процесу. забезпечувати дотримання етичних норм у процесі політичного консалтингу.
- формувати та впроваджувати інформаційні стратегії для досягнення політичних цілей.
- використовувати інструменти кризового менеджменту в політичних процесах.
- проводити swot-аналіз політичних ситуацій і кампаній.
- здійснювати моніторинг і аналіз політичних медіа-кампаній та публічних виступів.
- консультувати щодо лобіювання інтересів у законотворчому процесі.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати **такі компетентності:**

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.

СК08. Здатність розробляти методологію, конструювати дизайн та виконувати політологічні дослідження з презентацією результатів.

СК10. Здатність аналізувати особливості розвитку громадянського суспільства, ефективно взаємодіяти з неурядовими організаціями та групами інтересу, визначати основні потреби та проблеми у цій сфері для визначення перспектив розбудови громадянського суспільства через впровадження громадянської освіти.

СК11. Здатність комплексно аналізувати українсько -європейські владно-політичні відносини та розуміти особливості функціонування публічної політики, політичних інститутів та процесів в Україні та Європі.

ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧ ПОВІНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦІПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

РОЗДІЛ 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Kількість годин
		денна форма навчання
1	<i>Дискусія «Політичний аналіз як науковий підхід до вивчення політичних процесів та явищ. Роль політичних акторів у аналізі: державні, недержавні та міжнародні учасники політичного процесу»</i>	2
2	<i>Семінар «Поняття методів. Класифікація методів політичного аналізу»</i>	2
3	<i>Семінар-практикум «Визначення політичних ризиків та їх значення в умовах глобалізації. Класифікація політичних ризиків»</i>	2
4	<i>Круглий стіл «Роль технологій в політичному аналізі: від традиційних методів до нових цифрових підходів. Поняття великих даних (Big Data) та їх значення в політичному аналізі»</i>	2
5	<i>Семінар «Зміст консалтингової діяльності в політичній сфері. Суб'єкти та об'єкти політичного консалтингу. Етапи розвитку політичного консалтингу: від зародження до сучасності»</i>	2
6	<i>Дискусія «Сутність та основні завдання аналітичних технологій політичного консультування: аналіз політичної ситуації, базові засади та етапи аналітичної роботи. Ресурсний аналіз у політичному консалтингу»</i>	2
7	<i>Семінар-практикум «Поняття спеціальних технологій політичного консультування. Класифікація спеціальних технологій та моніторінг»</i>	2
7	<i>Вирішення практичних завдань «Застосування психологічних аспектів у політичному консалтингу»</i>	2
8	<i>Кейс – стаді «Визначення іміджевого позиціонування та його роль у політичному консалтингу»</i>	2
9	<i>Круглий стіл «Вплив GR-менеджменту на політичні рішення та законодавство: механізми взаємодії. Перспективи розвитку GR-менеджменту».</i>	2

9	<i>Кейс – стаді «Аналіз цільової аудиторії в GR-менеджменті: визначення ключових гравців та їхніх інтересів. Етапи розробки та реалізації GR-стратегії: від планування до оцінки результатів».</i>	2
10	<i>Круглий стіл «Морально-етичні виклики в політичному консалтингу»</i>	2
	Усього:	24

Усі форми проведення практичних занять передбачають дискусію зі сформульованих питань, з'ясування виділених термінів і понять, обговорення доповідей, рефератів і виконаних практичних завдань. Головними вимогами є формування власного погляду на певні науково-методологічні підходи, сучасні принципи й прикладні методи дослідження, оцінка їх евристичної значимості й придатності для з'ясування складних політико-трансформаційних процесів в світі та Україні.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів є однією з головних форм освітнього процесу. Глибоке розуміння питань багато в чому залежить саме від самостійної роботи. Самостійна робота здобувачів спрямована на те, щоб здобувач був не лише пасивним споживачем знань, але й активним їх творцем, котрий вміє сформулювати проблему, аналізувати шляхи її розв'язання, що передбачає орієнтацію на активні методи оволодіння знаннями, розвиток творчих здібностей, розвиток вмінь творчого застосування вже набутих знань. Тож, мета організації самостійної роботи здобувачів полягає у інтенсифікації вивчення матеріалу, стимулюванні здобувачів до опрацювання додаткових матеріалів з різних джерел, розвитку пізнавальних здібностей, творчої активності.

Самостійна робота здобувачів передбачає:

1. Опрацювання лекційного матеріалу.
2. Самостійне опрацювання окремих питань, що не розглядалися у лекційному курсі.

3. Роботу з науковою літературою та першоджерелами, підручниками та періодичною літературою.

4. Виконання теоретичних та творчо-аналітичних завдань доожної з тем навчальної дисципліни.

5. Позаудиторну роботу – участь в обговореннях важливих та актуальних питань на науково-практичних конференціях, науково-практичних семінарах, круглих столах.

6. Підготовка до модульного контролю та екзамену;

7. Консультації викладачів

Консультативна допомога здобувачу надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій (Середа 13.00-15.00);

- листування за допомогою електронної пошти (Pronoza.II@pdpu.edu.ua);

- відеозустріч, аудіоспілкування або чат консультації, за домовленістю зініціативи здобувача (-ів) вищої освіти, індивідуальні – Viber Telegram (@in_pr14), групові – ZOOM, Teams 365 в робочі дні.

Кожен із зазначених компонентів вимагає від здобувачів активної та цілеспрямованої самостійної роботи. Важливо, щоб студенти під час навчання дотримувалися принципів ефективного вивчення та організації свого часу. Викладач на початку курсу проводить вступну сесію, щоб ознайомити студентів з вимогами і очікуваннями, зокрема тих, хто навчається за індивідуальним графіком.

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчального процесу і забезпечує глибше оволодіння матеріалом поза аудиторними заняттями. Час, виділений на самостійну роботу, регулюється навчальним планом.

Завдання для самостійної роботи спрямовані на уникнення поверхневого засвоєння матеріалу і механічного запам'ятовування фактів. Щоб отримати позитивну оцінку, студент має не лише демонструвати знання, але й уміти вирішувати конкретні наукові завдання, аналізувати та структурувати

інформацію, шукати нестандартні підходи на основі самостійно здобутих даних, формулювати і обстоювати власні думки. Це, передусім, включає самостійне вивчення навчальних, наукових і довідкових матеріалів. Рекомендується вести записи, які можуть бути як у традиційному, так і в електронному форматі або у вигляді презентацій. Такий підхід сприяє глибшому засвоєнню матеріалу і дозволяє зберігати інформацію у зручному для подальшого використання вигляді. Рівень виконання самостійних завдань враховується при підрахунку підсумкових оцінок за змістовими модулями дисципліни.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Kількіс- ть годин	Форма контролю
		Денна	
1	Сутність і зміст політичного аналізу	7	
2	Методи політичного аналізу: компаративний підхід	7	
3	Аналіз політичних ризиків у глобалізованому світі	7	
4	Аналіз політики в цифрову епоху: нові підходи та можливості. Використання великих даних (Big Data)	7	
5	Політичний консалтинг як навчальний курс. Визначення, зміст та еволюція. Зарубіжні та національні моделі політичного консалтингу.	7	Індивідуальна, групова співбесіда усне
6	Класифікація та типологія політичного консалтингу та аналітичні інструменти.	7	опитування, перевірка
7	Спеціальні та виборчі технології в політичному консультуванні: сутність та різновиди.	7	практичних завдань,
8	Стратегії іміджевого позиціонування у політичному консалтингу.	7	екзамен
9	GR-менеджмент як унікальна форма політико-консалтингової діяльності при взаємодії між бізнесом і владою.	7	
10	Морально-етичні виклики в політичному консалтингу.	7	
	Разом:	70	

РОЗДІЛ 2.
ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Змістовий модуль І. Політичний аналіз в умовах динамічних змін

Тема 1. Сутність і зміст політичного аналізу.

Практичне заняття 1. Дискусія «Політичний аналіз як науковий підхід до вивчення політичних процесів та явищ. Роль політичних акторів у аналізі: державні, недержавні та міжнародні учасники політичного процесу» (2 год.)

Питання до обговорення:

1. Які основні методи політичного аналізу використовуються для вивчення політичних процесів?
2. Як роль державних акторів відрізняється від ролі недержавних та міжнародних учасників у політичному аналізі?
3. Яким чином взаємодія між різними типами політичних акторів впливає на результати політичних процесів?
4. Які основні виклики та обмеження існують у політичному аналізі з точки зору дослідження ролі акторів?

Питання до роздумів:

1. Які фактори можуть впливати на суб'єктивність у політичному аналізі?
2. Як технології (соціальні мережі, аналітичні платформи) змінюють підходи до політичного аналізу?
3. Чи можуть недержавні актори мати більший вплив на політичні процеси, ніж державні? Чому?
4. Які етичні питання виникають у процесі політичного аналізу та консультування?
5. Як визначити ефективність політичного аналізу в різних країнах?
6. Яку роль відіграють громадські організації в політичному процесі?

Практичне завдання:

1. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, підготуватися до теми дискусії.
2. Робота в групі.
  - обговорювання питань теми;
  - обмін думками, ідеями, пропозиціями.

Методика проведення дискусії:

Робота в групі.

- дискусія проводиться на визначену тему, що заздалегідь оголошується учасникам;
- учасники мають підготуватися, вивчаючи матеріали та аргументи, що стосуються теми обговорення;
- всі відкрито висловлюють свої думки, наводячи приклади, пояснення та особисті спостереження;
- питання допускає різні точки зору, суперечливі висловлювання та аргументовані заперечення;
- учасники мають право висловлювати свої думки в обумовленому порядку, забезпечуючи рівні можливості для всіх;
- важливо, щоб кожен учасник активно слухав інших і поважав їхні думки, навіть якщо вони відрізняються;
- на етапі підбиття підсумків учасники формулюють ключові ідеї, висловлені під час дискусії, і намагаються знайти компромісні рішення або спільні точки зору;
- фінальний документ обговорення (зведення основних ідей і висновків) оформлюється і поширюється серед учасників після завершення дискусії.

Завдання для самостійної роботи

I. Питання для самостійного опрацювання.

1. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, підготуватися до обговорення питань теми.

2. Підготувати презентації-доповіді, розглянувши роль різних політичних акторів у сучасному політичному аналізі.

ІІ. Творчо-аналітичні завдання до теми. Практичні завдання.

Завдання 1. Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте:

Основні особливості ролі державних, недержавних та міжнародних учасників у політичному процесі. Проаналізуйте їхній вплив на політичні рішення в Україні. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2. Підготуйте короткий аналіз (до 1000 слів) про те, як політичний аналіз може бути використаний для вивчення конкретного політичного процесу (наприклад, вибори, законодавчі зміни тощо). У своєму аналізі врахуйте:

- Які методи політичного аналізу були б найефективнішими в даному випадку?
- Які політичні актори є найбільш релевантними для цього процесу?

Результати доповісти на практичному занятті.

Практичне заняття № 2. Семінар «Поняття методів. Класифікація методів політичного аналізу» (2 год.)

План:

1. Вступ до методології політичного аналізу: визначення понять і значення методів.
2. Класифікація методів політичного аналізу: кількісні та якісні методи.
3. Основні методи політичного аналізу: порівняльний, історичний, системний, експертний.
4. Роль методів у дослідженні політичних явищ та процесів.

Питання до обговорення:

1. Які основні визначення поняття "метод" у контексті політичного аналізу?
2. Як класифікуються методи політичного аналізу, і в чому їхні основні відмінності?

3. Які переваги та недоліки кількісних і якісних методів у політичному аналізі?

4. Охарактеризуйте основні методи політичного аналізу та їх застосування у дослідженні політичних процесів.

5. Яка роль експертних методів у політичному аналізі?

6. Чи можуть методи політичного аналізу впливати на формування політичної думки? Якщо так, то як?

7. У яких випадках застосування певних методів політичного аналізу є більш ефективним?

8. Як сучасні технології впливають на розвиток методів політичного аналізу?

9. Які етичні питання можуть виникати при використанні різних методів політичного аналізу?

Методика проведення семінару

- Семінар проводиться у формі активного обговорення визначених тем, що сприяє глибшому аналізу та розумінню предмету.
- Кожен учасник має можливість підготуватися до семінару, ознайомившись із рекомендованою літературою та матеріалами, що дозволяє формулювати власні думки та позиції.
- Учасники можуть обирати представників для коротких виступів, які підсумовують основні ідеї та результати обговорень. Доповіді мають бути лаконічними (не більше 5-7 хвилин) та містити ключові аспекти теми.
- Обговорення в рамках семінару повинно бути конструктивним, з акцентом на аналізі та порівнянні різних точок зору, а не лише на звітах чи критичних коментарях.
- Обговорюване питання допускає різні думки та тлумачення, заохочуючи учасників до активного висловлення своїх позицій та заперечень.
- В результаті обговорення має бути виявлено різноманіття точок зору всіх учасників на дане питання, що сприятиме формуванню колективного розуміння теми.

- Учасники мають рівні права на висловлення своїх думок, дотримуючись установленого порядку, щоб кожен міг бути почутий.
- У кінці семінару проводиться підсумкове обговорення, де формулюються основні висновки та рекомендації. Можливі доповнення та зміни в підсумковий документ, який відображає результати семінару.

Завдання для самостійної роботи

I. Питання для самостійного опрацювання:

1. Вивчення основних методів політичного аналізу та їх значення для дослідження політичних процесів.

Теоретичні завдання до питання:

1. Визначте та охарактеризуйте основні методи політичного аналізу, їх функції та застосування.

2. Які основні етапи дослідження політичних явищ з використанням різних методів?

3. Охарактеризуйте вплив сучасних технологій на методи політичного аналізу.

4. Які соціально-культурні чинники впливають на вибір методів політичного аналізу?

5. Визначте та охарактеризуйте основні етичні принципи, які мають дотримуватися при використанні методів політичного аналізу.

II. Творчо-аналітичні завдання до теми. Практичні завдання.

Завдання 1. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні методи політичного аналізу. Включіть їх переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте класифікацію методів політичного аналізу. Результати доповісти на практичному занятті.

Практичне заняття № 3. Семінар-практикум «Визначення політичних ризиків та їх значення в умовах глобалізації. Класифікація політичних ризиків» (2 год.)

План

1. Вступ до теми політичних ризиків.
2. Класифікація політичних ризиків.
3. Методи визначення політичних ризиків.
4. Вплив глобалізації на політичні ризики.
  - Аналіз впливу глобалізаційних процесів на політичну стабільність.
  - Приклади міжнародних криз та їх вплив на політичні ризики.

Питання до обговорення:

1. Що таке політичні ризики, і чому їх важливо враховувати в умовах глобалізації?
2. Які основні категорії політичних ризиків ви можете визначити?
3. Як різні види політичних ризиків впливають на економічну діяльність?
4. Які методи використовуються для визначення політичних ризиків у різних країнах?
5. Які приклади політичних ризиків можна навести на основі сучасних подій у світі?
6. Який вплив глобалізація має на формування та еволюцію політичних ризиків?
7. Яким чином міжнародні організації можуть зменшити політичні ризики для країн?

Методика проведення семінару-практикуму:

- Семінар-практикум проводиться у формі інтерактивного обговорення, що сприяє активній участі всіх учасників.
- Учасники мають можливість підготуватися, ознайомившись з рекомендованими матеріалами, щоб глибше вникнути в тему.
- Доповіді учасників повинні бути короткими, лаконічними та містити ключові аспекти теми.

- Обговорення повинно носити конструктивний характер, акцентуючи увагу на порівнянні різних точок зору та аналізі реальних прикладів.
- Учасники мають дотримуватися порядку висловлювання думок, щоб забезпечити рівність і можливість всім бути почутими.
- Наприкінці семінару формуються основні висновки та рекомендації, які підсумовують результати роботи.

Завдання для самостійної роботи:

I. Питання для самостійного опрацювання:

1. Вивчити поняття політичних ризиків у контексті глобалізації, скориставшись рекомендованою літературою та ресурсами Інтернету.
2. Дослідити методи класифікації політичних ризиків та їх застосування на практиці.

II. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1. Скласти таблицю, в якій визначити та охарактеризувати різні види політичних ризиків (економічні, соціальні, правові, екологічні) та їх вплив на бізнес та державне управління. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання: Скласти таблицю, в якій потрібно визначити та охарактеризувати різні види політичних ризиків, їх джерела, вплив на країни, а також приклади.

<i>Тип політичного ризику</i>	<i>Опис</i>	<i>Джерела</i>	<i>Вплив на країну</i>	<i>Приклади</i>
<i>Економічні ризики</i>				
<i>Соціальні ризики</i>				
<i>Правові ризики</i>				
<i>Екологічні ризики</i>				
<i>Міжнародні ризики</i>				

Інструкції для студентів:

1. Визначте та охарактеризуйте кожен тип політичного ризику в колонці «Опис». Включіть інформацію про його особливості та чому він є важливим.

2. У колонці «Джерела» вкажіть, звідки виникають ці ризики (наприклад, внутрішня політика, міжнародні відносини, економічні фактори тощо).

3. Оцініть, як кожен тип ризику може вплинути на країну, вказавши на потенційні наслідки у колонці «Вплив на країну».

4. Наведіть конкретні приклади кожного типу ризику з реальних ситуацій у колонці «Приклади».

5. Після заповнення таблиці, підготуйте коротку презентацію (5-7 хвилин), щоб обговорити результати з групою, акцентуючи увагу на ключових висновках та спільних темах, які ви виявили під час роботи.

Завдання 2. Провести аналіз кейсу, де виникли політичні ризики в умовах глобалізації (наприклад, політичні заворушення в певній країні). Оцінити їх наслідки та шляхи їх подолання. Підготувати коротку доповідь на 5-7 хвилин для обговорення.

Практичне заняття 4 Круглий стіл «Роль технологій в політичному аналізі: від традиційних методів до нових цифрових підходів. Поняття великих даних (Big Data) та їх значення в політичному аналізі»

Питання до обговорення (теми презентацій-доповідей за вибором):

1. Традиційні методи політичного аналізу: історичний контекст та сучасність.

2. Основи великих даних (Big Data): що це і чому це важливо для політичного аналізу?

3. Використання технологій у зборі та аналізі політичних даних.

4. Приклади використання великих даних у політичних кампаніях.

5. Етичні аспекти використання технологій у політичному аналізі.

6. Роль соціальних мереж у формуванні політичних настроїв: аналіз даних.

7. Вплив штучного інтелекту на політичний аналіз: можливості та виклики.

Питання до роздумів:

1. Які основні відмінності між традиційними і сучасними методами політичного аналізу?
2. Яку роль відіграють великі дані у прийнятті політичних рішень?
3. Як технології змінюють спосіб збору інформації про виборців?
4. Які ризики пов'язані з використанням великих даних у політичному процесі?
5. Як можна забезпечити етичне використання технологій у політичному аналізі?
6. Які приклади успішного використання технологій у політичному аналізі ви можете навести?

Практичне завдання:

1. Робота в малих групах.

- Кожна група обирає питання та готовує доповідь-презентацію.
- Результати презентуються на практичному занятті, колективно обговорюються, робляться висновки.

2. Робота в групі.

Дискусія щодо значення технологій і великих даних у сучасному політичному аналізі та їх впливу на політичні процеси.

Методика проведення круглого столу:

- Проводиться у формі обговорення визначених проблем.
- Кожна група обирає представників, які виступають з доповідями, що підсумовують та презентують результати роботи групи (доповіді мають бути короткими, не більше 8-10 хвилин), після чого проводиться їх обговорення.
- Обговорення в рамках Круглого столу повинно носити конструктивний характер, не повинно зводитися, з одного боку, лише до звітів про виконану роботу, а з іншого – лише до критичних виступів.
- Обговорюване питання допускає різні думки і тлумачення, а також взаємні заперечення учасників.

- В результаті обговорення мають бути виявлені точки зору всіх учасників на дане питання.
- Учасники мають рівні права і висловлюються в певному порядку.
- Проект підсумкового документа оголошується в кінці обговорення (дискусії), в нього вносяться доповнення, зміни, поправки.

Завдання для самостійної роботи

I. Питання для самостійного опрацювання:

1. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, підготуватися до обговорення питань теми.
2. Підготувати презентації-доповіді, розглянувши сутність та особливості використання технологій у політичному аналізі.

II. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Практичні завдання:

Завдання 1. Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте переваги та недоліки традиційних і сучасних методів політичного аналізу. Проаналізуйте їх. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2. Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні приклади використання великих даних у політичних кампаніях. Поміркуйте над питанням, як ці приклади можуть вплинути на стратегії політичного аналізу в майбутньому. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 3: Створення стратегії використання (Big Data):

1. *Опис:* Розробіть стратегію використання великих даних для певної політичної партії або кампанії.

2. Кроки:

- Виберіть політичну партію або кампанію, для якої ви будете розробляти стратегію.
- Визначте цільову аудиторію та основні цілі кампанії.
- Розробіть план, як великі дані можуть допомогти в досягненні цих цілей (збір даних, аналіз, використання для таргетингу).

- Опишіть можливі ризики та етичні аспекти, які слід врахувати.
3. *Презентація:* Підготуйте коротку доповідь (5-7 хвилин), щоб представити вашу стратегію.

Практичне заняття 5. Семінар «Зміст консалтингової діяльності в політичній сфері. Суб'єкти та об'єкти політичного консалтингу. Етапи розвитку політичного консалтингу: від зародження до сучасності» (2 год.)

План:

1. Визначення та зміст політичного консалтингу.
2. Основні суб'єкти політичного консалтингу.
3. Об'єкти політичного консалтингу: кого консультиують і чому.
4. Етапи розвитку політичного консалтингу: історичний аспект.
5. Сучасні тенденції та виклики політичного консалтингу.

Питання до обговорення:

1. Як ви визначаєте політичний консалтинг і які його основні функції?
2. Хто є основними суб'єктами політичного консалтингу, і яку роль вони відіграють у політичних процесах?
3. Які об'єкти політичного консалтингу ви можете назвати? Чому важливо їх консультувати?
4. Які етапи розвитку політичного консалтингу можна виділити в історії? Які особливості кожного з цих етапів?
5. Які сучасні тенденції ви бачите в політичному консалтингу? Які виклики стоять перед консалтинговими фірмами в умовах сучасності?
6. Як нові технології та великі дані впливають на політичний консалтинг?
7. Яка роль політичного консалтингу у формуванні громадської думки та виборчих кампаній?

Завдання для самостійної роботи

I. Питання для самостійного опрацювання:

1. Вивчивши рекомендовану літературу та ресурси Інтернету, підготуйтесь до обговорення теми «Політичний консалтинг: визначення та зміст».

2. Досліджуйте основних суб'єктів політичного консалтингу та їхні функції в політичних процесах.

3. Вивчіть історичні етапи розвитку політичного консалтингу та їхні особливості.

ІІ. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1. Складіть таблицю, в якій визначте та охарактеризуйте основні суб'єкти політичного консалтингу (консультанти, політичні партії, кандидати, медіа тощо). Оцініть їхній вплив на політичні рішення. Результати доповісти на семінарі.

Таб.

Суб'єкт політичного консалтингу	Опис	Вплив на політичні рішення
Консультанти		
Політичні партії		
Кандидати		
Медіа		
Інші		

Завдання 2. Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте етапи розвитку політичного консалтингу: зародження, розвиток у ХХ столітті, сучасні тенденції. Результати доповісти на семінарі.

Табл.

Етап розвитку	Опис	Характеристика
Зародження		
Розвиток у ХХ столітті		
Сучасні тенденції		

Практичне заняття 6. Дискусія «Сутність та основні завдання аналітичних технологій політичного консультування: аналіз політичної ситуації, базові засади та етапи аналітичної роботи. Ресурсний аналіз у політичному консалтингу» (2 год.)

Питання до обговорення:

1. Загальна характеристика аналітичних технологій у політичному консультуванні.
2. Основні завдання аналізу політичної ситуації.
3. Базові засади аналітичної роботи у політичному консультуванні.
4. Етапи аналітичної роботи у політичному консультуванні.
5. Ресурсний аналіз у політичному консультуванні.

Питання до роздумів:

1. Які основні методи використовуються для аналізу політичної ситуації? Наведіть приклади.
2. Які етапи включає процес аналітичної роботи у політичному консультуванні? Обґрунтуйте їх важливість.
3. Як ресурсний аналіз впливає на прийняття політичних рішень? Наведіть конкретні приклади.
4. Які виклики можуть виникнути під час проведення аналітичної роботи у політичному консультуванні? Як їх подолати?
5. Чи погоджуєтесь ви з тим, що аналітичні технології є ключовими для успішного політичного консультування? Аргументуйте свою точку зору.

Практичне завдання:

1. Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, підготуватися до теми дискусії.
2. Робота в групі:
  - обговорення питань теми;
  - обмін думками, ідеями, пропозиціями.

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Питання для самостійного опрацювання.**

Вивчивши рекомендовану літературу та скориставшись ресурсами Інтернету, підготуватися до теми дискусії.

2. Творчо-аналітичні завдання до теми.

Завдання 1: Що таке ресурсний аналіз у політичному консультуванні? Систематизуйте основні етапи його проведення. З якими положеннями ви згодні і чому? Що викликає у вас заперечення і чому? Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2: Заповнити таблицю, порівнявши методи аналізу політичної ситуації та ресурсного аналізу. Зробіть порівняльний аналіз їх ефективності. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 3: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного аналітика про важливість аналітичних технологій у політичному консультуванні. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Табл.

Аспект аналізу	Опис	Приклади
Аналіз політичної ситуації		
Базові засади аналітичної роботи		
Етапи аналітичної роботи		
Ресурсний аналіз		

Практичне заняття 7. Семінар-практикум «Поняття спеціальних технологій політичного консультування. Класифікація спеціальних технологій та моніторинг»

План:

1. Поняття спеціальних технологій політичного консультування.
2. Класифікація спеціальних технологій.
3. Методи та інструменти моніторингу у політичному консультуванні.
4. Вплив спеціальних технологій на політичні процеси.

5. Приклади успішного застосування спеціальних технологій у політичному консультуванні.

Питання до обговорення:

1. Охарактеризуйте основні поняття спеціальних технологій політичного консультування.

2. Які існують класифікації спеціальних технологій у політичному консультуванні?

3. Які методи та інструменти використовуються для моніторингу політичних процесів?

4. Як спеціальні технології впливають на прийняття політичних рішень?

5. Наведіть приклади успішного застосування спеціальних технологій у політичному консультуванні.

6. Які етичні питання можуть виникнути при використанні спеціальних технологій у політичному консультуванні?

7. Як можна оцінити ефективність спеціальних технологій у політичному консультуванні?

8. Які новітні тенденції спостерігаються у сфері спеціальних технологій політичного консультування?

9. Які ризики пов'язані з використанням спеціальних технологій у політичному консультуванні?

10. Як спеціальні технології можуть бути адаптовані до різних політичних контекстів?

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

- Які основні етапи включає процес моніторингу у політичному консультуванні?

- Які виклики можуть виникнути під час застосування спеціальних технологій у політичному консультуванні?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні спеціальні технології політичного консультування. Відзначте їхні переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2: Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте методи моніторингу політичних процесів. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 3: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного консультанта про важливість спеціальних технологій у політичному консультуванні. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Табл.

Аспект	Опис	Приклади
Спеціальні технології		
Класифікація спеціальних технологій		
Методи моніторингу		
Вплив на політичні процеси		

Практичне заняття 8. Вирішення практичних завдань «Застосування психологічних аспектів у політичному консалтингу» (2 год.)

План заняття:

1. Вступ до психологічних аспектів у політичному консалтингу.
2. Основні психологічні теорії та їх застосування у політичному консалтингу.
3. Психологічні методи впливу на виборців.
4. Аналіз кейсів з використанням психологічних аспектів у політичному консалтингу.
5. Практичні завдання та обговорення результатів.

Питання до обговорення:

1. Які основні психологічні теорії використовуються у політичному консалтингу?
2. Як психологічні аспекти впливають на поведінку виборців?

3. Які методи психологічного впливу є найбільш ефективними у політичному консалтингу?

4. Наведіть приклади успішного застосування психологічних аспектів у політичному консалтингу.

5. Які етичні питання можуть виникнути при використанні психологічних методів у політичному консалтингу?

Практичні завдання:

1. Аналіз кейсів:

- Студенти отримують кейси, в яких описані різні ситуації з використанням психологічних аспектів у політичному консалтингу. Завдання студентів – проаналізувати кейси, визначити використані психологічні методи та оцінити їх ефективність.

2. Розробка стратегій:

- Студенти працюють у групах для розробки стратегій політичної кампанії з використанням психологічних аспектів. Вони повинні визначити цільову аудиторію, обрати відповідні психологічні методи та обґрунтувати свій вибір.

3. Рольова гра:

- Студенти беруть участь у рольовій грі, де вони виступають у ролі політичних консультантів, які використовують психологічні методи для впливу на виборців. Після гри проводиться обговорення результатів та аналіз ефективності використаних методів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

- Які психологічні аспекти є найбільш важливими у політичному консалтингу?

- Як можна виміряти ефективність психологічних методів у політичному консалтингу?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні психологічні теорії, що використовуються у політичному консалтингу.

Відзначте їхні переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного психолога про важливість психологічних аспектів у політичному консалтингу. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Табл.

Психологічна теорія	Опис	Переваги	Недоліки
Теорія когнітивного дисонансу			
Теорія соціального впливу			
Теорія мотивації			
Інші			

Практичне заняття 9. Кейс–стаді «Визначення іміджевого позиціонування та його роль у політичному консалтингу» (2 год.)

План заняття:

1. Вступ до теми іміджевого позиціонування.
2. Основні компоненти іміджевого позиціонування.
3. Аналіз кейсів з визначенням іміджевого позиціонування.
4. Розробка стратегії іміджевого позиціонування.
5. Презентація та обговорення результатів.

Питання до обговорення:

1. Що таке іміджеве позиціонування у політичному консалтингу?
2. Які основні компоненти іміджевого позиціонування?
3. Як визначити ефективність іміджевого позиціонування?
4. Які стратегії іміджевого позиціонування є найбільш ефективними?
5. Наведіть приклади успішного іміджевого позиціонування у політичному консалтингу.

Питання до роздумів:

1. Як іміджеве позиціонування впливає на сприйняття політичної фігури виборцями?
2. Які етичні питання можуть виникнути при використанні іміджевого позиціонування?
3. Як можна адаптувати іміджеве позиціонування до різних політичних контекстів?

Практичне завдання робота в групах.

1. Аналіз кейсів:

Студенти отримують кейси, в яких описані різні політичні фігури та їхнє поточне іміджеве позиціонування. Завдання студентів – проаналізувати кейси, визначити використані стратегії та оцінити їх ефективність.

2. Розробка стратегій:

Студенти працюють у групах для розробки стратегії іміджевого позиціонування для заданої політичної фігури. Вони повинні визначити цільову аудиторію, обрати відповідні методи та обґрунтувати свій вибір.

3. Рольова гра:

Студенти беруть участь у рольовій грі, де вони виступають у ролі політичних консультантів, які розробляють та презентують стратегії іміджевого позиціонування. Після гри проводиться обговорення результатів та аналіз ефективності використаних методів.

Методика проведення кейс-стаді.

Вирішення міні-кейсів реальних чи вигаданих ситуацій опис яких одночасно відображає не тільки будь-яку теоретичну або практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні даної проблеми.

1. Робота в малих групах.

Кожна група:

- досліджує запропоновану ситуацію;
- визначає своє бачення суті проблеми;

- запропоновує варіант вирішення проблеми.

2. Робота в групі. Обмін ідеями:

- обговорюються можливі варіанти рішення проблеми:

- здійснюється вибір найкращого рішення.

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

Які основні компоненти іміджевого позиціонування політичної фігури?

Як можна виміряти ефективність іміджевого позиціонування?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні стратегії іміджевого позиціонування. Відзначте їхні переваги та недоліки.

Результати доповісти на практичному занятті.

Табл.

Стратегія іміджевого позиціонування	Опис	Переваги	Недоліки
Позиціонування як лідера змін			
Позиціонування як захисника традицій			
Позиціонування як експерта			
Інші			

Завдання 2: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного консультанта про важливість іміджевого позиціонування у політичному консалтингу. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Практичне заняття 10. Круглий стіл «Вплив GR-менеджменту на політичні рішення та законодавство: механізми взаємодії. Перспективи розвитку GR-менеджменту» (2 год).

План заняття:

1. Вступ до теми GR-менеджменту.

2. Вплив GR-менеджменту на політичні рішення.

3. Механізми взаємодії GR-менеджменту з органами влади.

4. Перспективи розвитку GR-менеджменту.

5. Обговорення та підведення підсумків.

Питання до обговорення:

1. Що таке GR-менеджмент і яка його роль у політичному процесі?

2. Як GR-менеджмент впливає на прийняття політичних рішень?

3. Які механізми взаємодії GR-менеджменту з органами влади є найбільш ефективними?

4. Які перспективи розвитку GR-менеджменту в сучасних умовах?

5. Наведіть приклади успішного застосування GR-менеджменту у політичному консалтингу.

Питання до роздумів:

1. Як GR-менеджмент може сприяти прозорості та підзвітності політичних рішень?

2. Які етичні питання можуть виникнути при використанні GR-менеджменту?

3. Як можна оцінити ефективність GR-менеджменту?

Практичне завдання:

1. Аналіз кейсів:

Студенти отримують кейси, в яких описані різні ситуації взаємодії GR-менеджерів з органами влади. Завдання студентів – проаналізувати кейси, визначити використані механізми та оцінити їх ефективність.

2. Розробка стратегій:

Студенти працюють у групах для розробки стратегії GR-менеджменту для заданої політичної ситуації. Вони повинні визначити цільову аудиторію, обрати відповідні методи та обґрунтувати свій вибір.

3. Рольова гра:

Студенти беруть участь у рольовій грі, де вони виступають у ролі GR-менеджерів, які взаємодіють з органами влади для просування певних політичних рішень. Після гри проводиться обговорення результатів та аналіз ефективності використаних методів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

Які основні компоненти GR-менеджменту?

Як можна виміряти ефективність GR-менеджменту?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть таблицю, у якій визначте та охарактеризуйте основні механізми взаємодії GR-менеджменту з органами влади. Відзначте їхні переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Таб.

Механізм взаємодії	Опис	Переваги	Недоліки
Лобіювання			
Публічні консультації			
Співпраця з громадськими організаціями			
Інші			

Завдання 2: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного консультанта про важливість GR-менеджменту у політичному процесі. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Практичне заняття 11. Кейс – стаді «Аналіз цільової аудиторії в GR-менеджменті: визначення ключових гравців та їхніх інтересів. Етапи розробки та реалізації GR-стратегії: від планування до оцінки результатів». (2 год.)

План заняття:

1. Вступ до теми аналізу цільової аудиторії в GR-менеджменті.
2. Визначення ключових гравців та їхніх інтересів.
3. Етапи розробки GR-стратегії.
4. Реалізація GR-стратегії.
5. Оцінка результатів GR-стратегії.
6. Обговорення та підведення підсумків.

Питання до обговорення:

1. Що таке цільова аудиторія в GR-менеджменті?
2. Як визначити ключових гравців та їхні інтереси?
3. Які етапи включає розробка GR-стратегії?
4. Як реалізувати GR-стратегію?
5. Як оцінити результати GR-стратегії?

Питання до роздумів:

1. Як аналіз цільової аудиторії впливає на ефективність GR-стратегії?
2. Які виклики можуть виникнути під час визначення ключових гравців та їхніх інтересів?
3. Як можна адаптувати GR-стратегію до змін у політичному контексті?

Практичне завдання:

1. Аналіз кейсів:

Студенти отримують кейси, в яких описані різні ситуації взаємодії GR-менеджерів з цільовою аудиторією. Завдання студентів – проаналізувати кейси, визначити ключових гравців та їхні інтереси, а також оцінити ефективність використаних стратегій.

2. Розробка стратегій:

Студенти працюють у групах для розробки GR-стратегії для заданої політичної ситуації. Вони повинні визначити цільову аудиторію, ключових гравців, їхні інтереси, обрати відповідні методи та обґрунтувати свій вибір.

3. Рольова гра:

Студенти беруть участь у рольовій грі, де вони виступають у ролі GR-менеджерів, які розробляють та реалізовують GR-стратегії. Після гри проводиться обговорення результатів та аналіз ефективності використаних методів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

- Які основні компоненти аналізу цільової аудиторії в GR-менеджменті?
Як можна вимірювати ефективність GR-стратегії?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть схему, у якій визначте та охарактеризуйте основні етапи розробки GR-стратегії. Відзначте їхні переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного консультанта про важливість аналізу цільової аудиторії у GR-менеджменті. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

Практичне заняття 12. Круглий стіл «Морально-етичні виклики в політичному консалтингу»(2 год.)

Питання до обговорення (теми презентацій-доповідей за вибором):

1. Загальна характеристика GR-менеджменту.
2. Вплив GR-менеджменту на прийняття політичних рішень.
3. Механізми взаємодії GR-менеджменту з органами влади.
4. Ефективність лобіювання як інструменту GR-менеджменту.
5. Роль публічних консультацій у GR-менеджменті.
6. Співпраця GR-менеджменту з громадськими організаціями.
7. Виклики та перспективи розвитку GR-менеджменту в сучасних умовах.
8. Етичні аспекти GR-менеджменту.
9. Вплив GR-менеджменту на прозорість та підзвітність політичних рішень.

10. Приклади успішного застосування GR-менеджменту у політичному консалтингу.

Питання до роздумів:

1. Які основні компоненти GR-менеджменту?
2. Як GR-менеджмент може сприяти прозорості та підзвітності політичних рішень?
3. Які етичні питання можуть виникнути при використанні GR-менеджменту?
4. Як можна оцінити ефективність GR-менеджменту?

5. Які новітні тенденції спостерігаються у сфері GR-менеджменту?
6. Які ризики пов'язані з використанням GR-менеджменту?
7. Як GR-менеджмент може бути адаптований до різних політичних контекстів?
8. Які механізми взаємодії GR-менеджменту з органами влади є найбільш ефективними?
9. Як аналіз цільової аудиторії впливає на ефективність GR-стратегії?
10. Які виклики можуть виникнути під час визначення ключових гравців та їхніх інтересів?

Практичне завдання:

1. Робота в малих групах:

1. Кожна група обирає питання та готує доповідь-презентацію.
2. Результати презентуються на практичному занятті, колективно обговорюються, робляться висновки.

2. Робота в групі:

Дискусія щодо впливу GR-менеджменту на політичні рішення та законодавство, механізмів взаємодії та перспектив розвитку GR-менеджменту.

Завдання для самостійної роботи:

1. Питання для самостійного опрацювання:

Які основні компоненти GR-менеджменту?

Як можна вимірюти ефективність GR-стратегії?

2. Творчо-аналітичні завдання до теми:

Завдання 1: Складіть схему, у якій визначте та охарактеризуйте основні етапи розробки GR-стратегії. Відзначте їхні переваги та недоліки. Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання 2: Проаналізуйте висловлювання відомого політичного консультанта про важливість аналізу цільової аудиторії у GR-менеджменті. Чи згідні ви з такою думкою? Аргументуйте свою відповідь.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ

Відповідно до навчального плану, кожен студент має виконати індивідуальне науково-дослідне завдання.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) є важливою складовою навчального процесу, спрямованою на розвиток самостійного мислення, аналітичних навичок та здатності до наукового дослідження. Виконання таких завдань дозволяє студентам глибше зануритися в тематику дисципліни, розвинути навички критичного аналізу та самостійного пошуку інформації. Це не лише сприяє закріпленню теоретичних знань, але й допомагає студентам застосовувати їх на практиці, що є важливим аспектом підготовки кваліфікованих фахівців.

ІНДЗ є видом позааудиторної самостійної роботи, яка виконується студентами під керівництвом викладача. Ці завдання сприяють закріпленню теоретичних знань, отриманих під час лекцій та семінарів, а також розвитку практичних навичок у дослідженні конкретних проблемних питань. Вони допомагають студентам навчитися самостійно планувати свою роботу, ефективно використовувати час та ресурси, а також розвивати навички наукового письма та презентації результатів дослідження.

Мета ІНДЗ

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ сприяє розвитку навичок самостійної роботи, критичного мислення та здатності до наукового аналізу.

Завдання ІНДЗ

1. Поглиблення теоретичних знань з дисципліни.
2. Розвиток навичок самостійного пошуку та аналізу інформації.
3. Формування вмінь критичного мислення та наукового аналізу.
4. Розвиток навичок підготовки наукових доповідей та презентацій.

5. Вироблення вмінь систематизації та узагальнення отриманих знань.

Структура ІНДЗ

ІНДЗ складається з кількох основних частин, які забезпечують логічну послідовність викладення матеріалу та повноту розкриття теми:

1. Вступ: короткий огляд теми, обґрунтування її актуальності та мети дослідження.

2. Теоретична частина: огляд основних теоретичних положень, що стосуються теми дослідження.

3. Аналітична частина: аналіз зібраної інформації, виявлення основних тенденцій та закономірностей.

4. Дослідна (проектна) частина: опис проведених досліджень, експериментів або проектних розробок.

5. Висновки: узагальнення результатів дослідження, формулювання основних висновків та рекомендацій.

6. Перелік використаної літератури: список джерел, використаних під час підготовки ІНДЗ.

7. Додатки: додаткові матеріали, які ілюструють результати дослідження (графіки, таблиці, діаграми тощо).

Критерії оцінювання ІНДЗ

Оцінювання ІНДЗ проводиться за такими критеріями:

- Самостійність виконання: ступінь самостійності студента у виконанні завдання.
- Логічність і послідовність викладення матеріалу: чіткість та логічність структури роботи.
- Повнота розкриття теми: глибина та повнота аналізу обраної теми.
- Обґрунтованість висновків: аргументованість та обґрунтованість зроблених висновків.
- Використання джерел: якість та різноманітність використаних джерел інформації.

- Якість оформлення: відповідність роботи вимогам до оформлення наукових робіт.

Рекомендації щодо виконання ІНДЗ

1. Планування роботи: розподіліть час на виконання кожного етапу роботи, враховуючи дедлайні.

2. Пошук інформації: використовуйте різноманітні джерела інформації (книги, статті, інтернет-ресурси).

3. Аналіз інформації: критично оцінюйте знайдену інформацію, виділяйте основні положення та тенденції.

4. Написання роботи: дотримуйтесь логічної структури роботи, чітко формулюйте думки та висновки.

5. Оформлення роботи: дотримуйтесь вимог до оформлення наукових робіт, звертайте увагу **на правильність цитування та оформлення списку літератури.**

Підсумки

Виконання ІНДЗ є важливим етапом у навчальному процесі, який сприяє розвитку наукових та дослідницьких навичок студентів. Результати виконання ІНДЗ можуть бути представлені на практичному занятті або подані викладачу для перевірки.

Оцінювання індивідуальних завдань проводять за 10 бальною шкалою.

Результати виконання ІНДЗ можуть бути викладені на практичному занятті з відповідної теми, або представлені викладачу для перевірки.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

з/п	Тематика	Kількість годин
		Денна форма
1	Еволюція політичного аналізу: від класичних теорій до сучасних підходів.	
2	Порівняльний аналіз методів політичного аналізу: переваги та недоліки.	
3	Політичні ризики у глобалізованому світі: нові виклики для держав і суспільств.	
4	Використання Big Data в політичному аналізі: можливості та обмеження.	
5	Політичний консалтинг: визначення, функції та значення в сучасних політичних процесах.	
6	Класифікація політичного консалтингу: типи, моделі та інструменти.	

7	Виборчі технології в політичному консалтингу: вплив на результати виборів.	
8	Стратегії іміджевого позиціонування: як формувати позитивний імідж політика.	
9	GR-менеджмент в Україні: виклики та можливості для бізнесу та влади.	
10	Етичні проблеми в політичному консалтингу: конфлікти інтересів та їх наслідки.	
11	Аналіз політичних комунікацій: роль медіа у формуванні громадської думки.	
12	Політичний консалтинг в умовах кризи: стратегічні рішення та рекомендації.	
13	Психологія політичного консультування: як впливають емоції на вибір виборців.	
14	Вплив соціальних мереж на політичний аналіз: нові тренди та їх значення.	
15	Методи оцінки політичної ситуації: які інструменти найефективніші?	
16.	Аналіз державної політики: інструменти та підходи для оцінки ефективності.	
17	Порівняння міжнародних моделей політичного консалтингу: досвід США та Європи.	
18.	Виклики цифровізації для політичного аналізу: від традиційних до нових методів.	
19	Сучасні теорії політичного консалтингу: від класичних до інноваційних підходів.	
20	Роль політичного аналізу в управлінні кризами: практичні приклади та стратегії.	
Разом		10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

копіювання;

перефразування;

компіляція;

використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Політичний аналіз: визначення, значення та основні методи його проведення.
2. Основні етапи політичного консалтингу: від аналізу ситуації до реалізації стратегії.
3. Роль даних у політичному аналізі: якісний і кількісний аналіз.
4. Використання SWOT-аналізу в політичному консалтингу: приклади та практичне застосування.
5. Соціологічні опитування як інструмент збору інформації: види, методи проведення та їх оцінка.
6. Прогнозування політичних подій: основні методи і їх застосування в політичному консалтингу.
7. Аналіз політичного середовища: ключові фактори і підходи.
8. Ризики в політичному консалтингу: визначення, види і способи управління.
9. Стратегії комунікації в політичному консалтингу: етапи розробки та реалізації.
10. Етика політичного консалтингу: основні принципи та виклики.
11. Аналіз виборчих кампаній: порівняння стратегій різних кандидатів.
12. Роль PR у політичному консалтингу: значення та основні інструменти.
13. Вплив соціальних медіа на політичний процес: нові можливості та загрози.
14. Мікротаргетинг: концепція та практичні аспекти його застосування.
15. Оцінка ефективності медіа-кампаній: критерії та методи.
16. Управління кризами в політичному консалтингу: стратегії реагування.
17. Аналіз електоральної поведінки: ключові фактори впливу.
18. Роль лідерства у політичному консалтингу: основні характеристики успішних лідерів.
19. Використання великих даних у політичному аналізі: можливості та виклики.

20. Психологічні аспекти політичного аналізу: як впливають на рішення виборців.
21. Аудит політичних кампаній: основні етапи та методики.
22. Використання картографічних даних для аналізу політичних процесів.
23. Аналіз громадської думки: методи збору та інтерпретації даних.
24. Стратегії впливу в політичному консалтингу: приклади з практики.
25. Визначення цільової аудиторії в політичних кампаніях: методи та інструменти.
26. Політичні скандали: причини виникнення та способи їх аналізу.
27. Принципи стратегічного планування в політичному консалтингу.
28. Вплив міжнародних відносин на політичний консалтинг: ключові фактори.
29. Аналіз споживчої поведінки виборців: підходи та практичне застосування.
30. Фокус-групи в політичному консалтингу: значення та методи використання.
31. Ключові проблеми в політичному консалтингу: сучасні виклики та можливості.
32. Методи збору даних у політичному консалтингу: якісні та кількісні підходи.
33. Аналіз медіа-ландшафту: вплив на політичні рішення.
34. Кризовий менеджмент у політичному консалтингу: основні етапи.
35. Роль інновацій у політичному консалтингу: нові технології та їх застосування.
36. Оцінка результативності політичних стратегій: методи і критерії.
37. Як аналізувати політичні комунікації в умовах цифровізації?
38. Політичні партії та їх вплив на суспільство: механізми та механізми впливу.
39. Оцінка потенційних політичних кандидатів: критерії та підходи.

40. Використання психологічних методів в аналізі електоральної поведінки.
41. Аудит політичних комунікацій: методи оцінки ефективності.
42. Політичні технології: визначення та основні підходи до аналізу.
43. Які фактори впливають на формування громадської думки?
44. Моніторинг виконання політичних обіцянок: методи та інструменти.
45. Аналіз виборчої системи: особливості та порівняння моделей.
46. Як здійснюється аналіз результатів соціологічних опитувань?
47. Роль глобалізації у політичному консалтингу: можливості та виклики.
48. Методи аналізу ефективності політичних кампаній.
49. Політичні ризики: як їх визначати та аналізувати.
50. Використання медіа-аналітики в політичному консалтингу.
51. Політична реклама: стратегії і ефективність.
52. Як аналізувати вплив законодавства на політичні кампанії?
53. Сучасні тенденції в політичному консалтингу: що змінюється?
54. Стратегії взаємодії з медіа у політичному консалтингу.
55. Порівняльний аналіз політичних систем: підходи та методи.
56. Як оцінити успішність політичних ініціатив?
57. Аналіз виборчих результатів: методи та критерії оцінки.
58. Роль активістів у політичному консалтингу: механізми та ефекти.
59. Як провести аналіз конкурентів у політичному консалтингу?
60. Основні виклики політичного консалтингу в умовах сучасності.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання за різними видами роботи.

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, ніколи не задає питання, незацікавлений у вивчені матеріалу; відповідь на запитання невпевнена, хаотична або відсутня. Систематично відсутнє рішення практичних завдань.
	1 бал	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, показує слабке знання понятійного апарату та невміння працювати з джерелами інформації. Відповідь містить суттєві помилки у визначенні понять.
	2 бали	Здобувач активно працює на практичному занятті. Вільно володіє програмним матеріалом, демонструє розуміння та засвоєння матеріалу, набуті навички та вміння самостійно опрацьовувати матеріал, вести пошук необхідної наукової інформації, ставити і розв'язувати наукові проблеми, розмірковувати, робити власні висновки. В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Уміє розмірковувати, робити власні висновки. Вміє сформувати своє ставлення до певної проблеми, теми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді; здатний публічно представити матеріал у вигляді презентації, відповідей на запитання тощо. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання..
Самостійна робота	0 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні

		уялення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
1 бал		Здобувач виконує більшість видів практичних завдань і самостійної роботи. Виконання завдань характеризується повнотою з декількома помилками суттєвого характеру.
2 бали		Здобувач виконує всі види практичних завдань і самостійної роботи. Вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань, успішно, комплексно вирішує поставлені завдання. Виконання завдань характеризується повнотою з декількома помилками не суттєвого характеру
3 бали		Здобувач виконує всі види практичних завдань і самостійної роботи. Вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань. Бездоганно, творчо розв'язує типові, комбіновані й нестандартні задачі різними способами, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. Вміє самостійно опрацьовувати матеріал, вести пошук необхідної наукової інформації, зокрема й електронної, аналізувати й передавати її.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)	0 балів	Доповідь не якісна, тема не розкрита, не вірно визначені об'єкт, предмет і гіпотеза дослідження, метод не відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз відсутній, автор(ка) не в змозі презентувати матеріал в аудиторії. Презентація не зараховується тому що є plagiatом або запозичена з мережі Інтернет
	1-2 бали	Доповідь не дуже якісна, не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки, або вони взагалі відсутні, тема не розкрита, робота не відповідає обсягу, її оформлення не відповідає вимогам. Презентація виконана самостійно, проте автор(ка) не може презентувати матеріал в аудиторії, не може відповісти на питання від аудиторії.
	3-4 бали	Доповідь задовільна, загалом відповідає вимогам, проте не опрацьована актуальність теми,

		теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки, тема не розкрита, частина значимої інформації відсутня. Презентація виконана самостійно але інформація на слайдах надана без покликань. Матеріал фрагментований. Автор(ка) не впевнено презентує матеріал в аудиторії, губиться у відповідях на питання від аудиторії.
5-6 балів		Доповідь якісна із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно автор(ка) пояснює матеріал впевнено виправляється, змістовний матеріал представлений гідно, у висновку сформульовані самостійні висновки, які містять незначні огірхи, тема розкрита загалом, робота відповідає обсягу, інформація на слайдах подана з покликанням на джерела, гідно оформлені і актуальні. Презентація виконана самостійно, автор(ка) може презентувати матеріал в аудиторії але не впевнено відповідає на питання від аудиторії
7-8 балів		Доповідь якісна, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, автор(ка) без перешкод презентує матеріал, зміст презентації представлений гідно, без перевантаження слайдів текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні висновки, які підкріплені фактичними доказами, робота відповідає обсягу, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить покликання на джерела, гідно оформлені і актуальні. Презентація виконана самостійно із елементами новизни та оригінальності, оформлення відповідає вимогам, автор(ка) вільно презентує матеріал в аудиторії але впевнено відповідає на питання від аудиторії але подекуди може припускатися незначних помилок
9-10		Доповідь якісна, актуальність теми повністю

	балів	розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, автор(ка) вільно презентує матеріал в аудиторії, впевнено відповідає на питання від аудиторії. Презентація виконана самостійно та оригінально, оформлення відповідає всім вимогам. Зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, робота відповідає обсягу, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить покликання на джерела, гідно оформлені і актуальні
Письмова робота	0	Здобувач менше ніж на 30% завдань надав правильну відповідь – не достатній рівень знань
	1 -2 бали	Здобувач не менше ніж на 30% завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	3-4 бали	Здобувач не менше ніж на 50% завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	5-6 балів	Здобувач на 51% - 70% завдань надав правильну відповідь – середній рівень знань
	7-8 балів	Здобувач на 71% - 90% завдань надав правильну відповідь – достатній рівень знань
	9-10 балів	Здобувач на 91% - 100% завдань надав правильну відповідь – високий рівень знань

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Навчальна дисципліна «Політичний аналіз та консалтинг» за навчальним планом передбачає підсумковий контроль у формі екзамену на який відводиться 20 балів. Здобувач вищої освіти може складати екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів не менше як 40. Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання безсистемні, неповні, невпевнені, що свідчить про незнання основного матеріалу, допущено помилки у визначенні понять та категорій, невміння узагальнювати. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Здобувач виявляє розуміння основних положень питання, але спостерігається значна поверховість знань; визначення термінів і понять не зовсім чітке, висновки і узагальнення аргументовані слабо, в них мають місце помилки і невірне тлумачення. Здобувач не в змозі надати наукове пояснення практичним подіям.
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, але виклад матеріалу недостатньо систематизований, окремі знання недостатньо глибокі, у висновках і узагальненнях є окремі неточності. Здобувач намагається аналізувати реальні події на теоретичних засадах, робити власні висновки, проте припускається незначних помилок у наведені прикладів практичного використання.
16-20 балів	Відповідь на запитання є повною, змістовою і вичерпною. Здобувач виявляє правильне розуміння теоретичного та нормативного матеріалу, робить доказові висновки і узагальнення, пов'язані з явищами навколишнього життя, майбутньою спеціальністю.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання у сфері політичного менеджменту. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що

	студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач , але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 С)	Здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо зміни психологічних форм, методів роботи у сфері охорони прав інтелектуальної власності. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.
Задовільно (60-63 Е)	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Виконання практичних завдань, формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними труднощами; демонструє нестійкі навички міжсобистісної взаємодії. але відсутнє глибоке розуміння логіки при аналізі задач.

Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання уміння та навички. Здобувач не допускається до заліку та проходить повторне вивчення дисципліни.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінювання: індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, письмове опитування, презентація результатів самостійної роботи, екзамен.

Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, робота в команді, презентація результатів самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ)			ІНДЗ	екзамен	Сума
Теми	Бали	Разом			
Тема 1	0–5				
Тема 2	0–5				
Тема 3	0–5				
Тема 4	0–5				
Тема 5	0–5				
Тема 6	0–5				
Тема 7	0–10				
Тема 8	0–5				
Тема 9	0–10				
Тема 10	0–5				
Письмова робота	0–10				
		0–70	0–10	0–20	0–100

Шкала оцінювання за всіма видами контролю:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бай С. І., Миколайчук І. П., Ціпуринда В. С. Консалтинг : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 432 с.
2. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 228 с.
3. Ключник Р.М. Політичний аналіз. Політична кризологія [Текст] : навч. посіб. Дніпро: Ун-т ім. А. Нобеля, 2019. 84 с.
4. Лісовський П. М. , Лісовська Ю. П. Захист інформації: міжнародні відносини та політичний консалтинг. Київ . 2022. 312 с.
5. Митко А. М. Політична аналітика: навчальний посібник. Луцьк : Вежадрук, 2020. 224 с.
6. Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг: навч. посіб. Київ : НТУУ «КПІ», 2019. 184 с.
7. Петренко І. І. Методи політичних досліджень. К. : Норма права, 2023. 220 с.

Допоміжна

1. Больshan I. B. Політичний консалтинг та вплив політичних технологій на електоральну думку. *Науковий журнал «Політикус*. №3.2022. С.7 – 13.
2. Волянюк О.Я. Аналіз політики у ретроспективі та перспективі розвитку громадянських якостей. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2019. Випуск 25. С. 82-90.
3. Дерев'янко С. М., Матвієнків С. М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2022. 146 с.
4. Дзюбенко Ю. М. Зовнішнє та внутрішнє політичне консультування: переваги та недоліки. Актуальні проблеми політики. 2019. Вип. 63. С. 73-81.
5. Козьмініх А. В. Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 052 «Політологія» [Електронне видання] / уклад. А. В. Козьмініх ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 80 с. – Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/27314>
6. Проноза І. І. PR-технології як інструмент формування політичної свідомості. Науковий журнал «Політичне життя». 2021. № 2. С. 96 102.

7. Проноза І. І. Політичний консалтинг в умовах гібридних загроз та інформаційної війни: виклики для демократичних процесів. *Науковий журнал «Політикус»*. 2024. № 4. С. 88-92.

8. Рубанов В.В. Витоки харківської школи політичного аналізу та її вплив на формування теорії та методології політичної аналітики Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Питання політології. 2019. Вип. 31. С. 3-11.

9. Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні [Текст] : монографія / [Т. Л. Нагорняк та ін.] ; Дон. нац .ун-т ім. Василя Стуса. Вінниця : Твори, 2019. 228 с.

10. Телешун С.О., Баронин А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. Київ: Видавець Паливода А.В., 20019.

11. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб. / За _ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. К.: Міленіум, 2020. 228 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
2. Голос України. Газета Верховної Ради України. URL : www.uamedia.visti.net/golos
3. Економіка України. Політико-економічний журнал. URL : <http://www.economukraine.com.ua/>
4. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
5. Макроекономічна статистика. Національний банк України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
6. Міністерство економіки. URL : www.me.gov.ua
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадсього. URL : <http://www.nbuvgov.ua>
8. Національна Парламентська бібліотека України URL : <http://www.nplukiev.ua/>
9. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
10. Офіційний WEB- сайт МВФ. URL : <http://www.inf.org>
11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України: URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
12. Українська асоціація маркетингу URL : <http://uam.in.ua/rus/projects/marketing-in-ua/>

Інформаційно-аналітичні сайти

1. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL : <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень URL : <http://www.ucipr.kiev.ua/>
3. Сайт Українського центру політичного менеджменту URL : <http://www.politik.org.ua/>
4. Сайт Інтернет-портал аналітичних центрів України надає аналітичним центрам право публікувати свої матеріали (новини, аналітичні огляди, прогнози). За матеріалами сайту проводяться дискусії; відвідувачі сайту мають можливість залишити свої коментарі. URL : <http://www.intellect.org.ua>
5. Сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій наводить місячний економічний моніторинг України, моніторинг інфраструктури України, наукові матеріали, книги. URL : <http://www.ier.com.ua>